

Raadsvoorstel

Zaaknummer:	1062872	Raad	2 september 2014
Documentnummer:	1062939	B. en W.	5 augustus 2014
Behandeld door:	mw. S. Keuter		
E-mail:	Sandra.Keuter@ommen-hardenberg.nl		

Onderwerp: Vaststellen bestemmingsplan met Milieueffectrapportage Buitengebied Avereest, Verlengde Elfde Wijk 8 Dedemsvaart (Uitbreiding Vleeskuikenhouderij)

DE GEMEENTERAAD WORDT VOORGESTELD TE BESLUITEN OM:

1. te reageren op de zienswijzen zoals voorgesteld;
2. het bestemmingsplan Buitengebied Avereest, Verlengde Elfde Wijk 8 Dedemsvaart met het bijbehorende Milieueffectrapport ongewijzigd vast te stellen;
3. geen exploitatieplan vast te stellen, omdat het verhaal van de kosten van de grondexploitatie over de in het plan begrepen gronden anderszins verzekerd is.

Inleiding

Initiatiefnemer heeft momenteel een vleeskuikenhouderij bestaande uit 8 pluimveestallen. Initiatiefnemer wil zijn bedrijf uitbreiden met 6 stallen voor elk 63.000 vleeskuikens. Het totale bedrijf kan na uitbreiding 558.000 vleeskuikens houden. Deze omvang maakt dat het initiatief MER-plichtig is. Om het bedrijf met een zodanige omvang uit te kunnen breiden zal het bouwvlak worden vergroot tot ca. 4 ha. Ook wil men op termijn een tweede bedrijfswoning en een nieuwe loods bouwen. Voor realisatie van dit plan moeten achtereenvolgens drie procedures worden doorlopen: een gecombineerde MER-Procedure (Plan en Project-MER), een bestemmingsplanprocedure en een procedure voor het verkrijgen van een vergunning in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), onderdeel bouw en milieu. Het Milieu Effect Rapport (MER) gaat in op de haalbaarheid en de milieueffecten van de gevraagde uitbreiding en maakt onderdeel uit van zowel het bestemmingsplan als de omgevingsvergunning. Het doel van de MER-procedure is het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming.

Beoogd effect

Het bestemmingsplan heeft betrekking op het perceel Verlengde Elfde Wijk 8 in Dedemsvaart en de herziening is bedoeld om de uitbreiding van de bestaande vleeskuikenhouderij mogelijk te maken.

Argumenten

Ruimtelijke kwaliteit

Wij streven bij ruimtelijke ingrepen naar ruimtelijke kwaliteit. De instandhouding dan wel verbetering van de ruimtelijke kwaliteit is ook beleidsmatig ingebed in de provinciale Omgevingsvisie en -verordening. Als door een bestemmingsplanherziening een agrarisch bedrijf in het buitengebied wordt uitgebreid buiten de 1,5 ha is ook de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving van toepassing. Dat houdt in dat er, naast de normale landschappelijke inpassing, extra geïnvesteerd moet worden in ruimtelijke kwaliteit.

Van belang is dat er een balans dient te zijn tussen de geboden ontwikkelingsruimte die gegenereerd wordt en de investering in de ruimtelijke kwaliteit. Er is een goed ruimtelijk kwaliteitsplan opgesteld dat is opgenomen in het ontwerp bestemmingsplan. Het ruimtelijk kwaliteitsplan (bijlage van het bestemmingsplan en het MER) gaat in op de inpassing van nieuwe bebouwing op basis van de kenmerken van het gebied zoals deze zijn omschreven in de Omgevingsvisie van de Provincie Overijssel, de LIK en de Visienota Buitengebied. De uitvoering van het ruimtelijke kwaliteitsplan is door het opnemen van een voorwaardelijke verplichting in de regels verzekerd.

Nieuw bestemmingsplan Buitengebied

De gemeente is ten tijde van het opstellen van dit bestemmingsplan bezig geweest met een nieuw bestemmingsplan Buitengebied. Dit nieuwe bestemmingsplan is inmiddels in werking getreden. De regels van deze partiële herziening zijn in lijn gebracht met die van het nieuwe bestemmingsplan voor het gehele buitengebied.

Conclusie MER en afstemming met bestemmingsplan

In de raadsvergadering van 21 juni 2011 heeft uw raad aangegeven dat de milieueffecten van de beoogde uitbreiding in beeld moeten worden gebracht voordat u een besluit wil nemen over de verdere voortgang van de procedure. Bijzondere aandacht moest worden besteed aan de zienswijze van de gemeente Ommen over infrastructuur en verkeersdruk, de adviezen van de Commissie m.e.r. en de landschappelijke inpassing van de bebouwing in samenhang met de toevoeging van ruimtelijke kwaliteit in het gebied. Aangegeven is ook dat er bezorgdheid bestaat over het volksgezondheidsrisico en het gebruik van antibiotica. Als laatste is gevraagd het standpunt van de staatssecretaris over megastallen af te wachten. Aan al deze punten is in het MER aandacht besteed. Het bedrijf gebruikt alleen antibiotica indien dit noodzakelijk is, dit komt minimaal tot niet voor. Het advies van de Gezondheidsraad, dat is uitgebracht op verzoek van de voormalige staatssecretaris en de landelijke discussie over megastallen, is als bijlage toegevoegd. De GGD heeft in een eerder stadium van deze procedure aangegeven dat het MER meer dan voldoende aandacht heeft besteed aan eventuele gezondheidsrisico's. De GGD is van mening dat het aspect Volksgezondheid ruim voldoende aandacht heeft gekregen, nog meer dan in deze situatie nodig was. Ook is als bijlage de brief van 14 juni 2013 van de huidige staatssecretaris aan de Tweede Kamer aangaande het huidige kabinetsstandpunt inzake omvang intensieve veehouderij en schaalgrootte toegevoegd. Tevens is op 8 april 2014 door het Ministerie van Economische Zaken (Directoraat-generaal Agro Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn) een brief gepubliceerd met als thema: Veehouderij en volksgezondheid. Hierin wordt de Tweede Kamer geïnformeerd over de mogelijkheden die lokale overheden hebben via het omgevingsbeleid om gezondheid mee te nemen in afwegingen en vergunningverlening bij veehouderijen. Hiermee is rekening gehouden. Gesteld kan worden dat het bestemmingsplan en de te verlenen omgevingsvergunning waar mogelijk en waar relevant voldoen aan de mogelijkheden zoals genoemd in deze brief. Aan de omgevingsvergunning zijn voorschriften verbonden met betrekking tot gezondheid. Voor een samenvatting van de resultaten van het MER wordt verwezen naar deel A van het rapport. Dit is naar aanleiding van het advies van de Commissie m.e.r. een afzonderlijk leesbare samenvatting geworden. De milieueffecten worden over het algemeen gunstiger ten opzichte van de bestaande situatie. De ammoniakuitstoot neemt aanzienlijk af. De depositie op de dichtstbijzijnde Natura-2000 gebieden neemt daarom ook fors af. De fijnstof en geluidsbelasting blijft ongeveer gelijk. Het dierenwelzijn en de gezondheid van de dieren zal verbeteren omdat er sprake zal zijn van een beter stalklimaat. Het gasverbruik neemt af. De geurbelasting blijft met max 8,4 OU/m³ op de dichtstbijzijnde woning ruim onder de volgens onze Geurverordening vastgestelde norm van 14 OU/m³. Zowel de Commissie m.e.r. als de GGD hebben een positief advies uitgebracht. De Commissie m.e.r. heeft het aangevulde MER in zijn algemeenheid goedgekeurd. Het nieuwe bestemmingsplan voor dit perceel zal niet meer ontwikkelingsruimte gaan bieden dan hetgeen onderzocht is in het MER. Ook is in de regels van het bestemmingsplan het maximale aantal te houden dieren (558.000 vleeskuikens) en een maximaal ammoniakplafond (6075 kg) vastgelegd.

Risico's/Financiën

Artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening stelt dat de gemeenteraad gelijktijdig met de vaststelling van het bestemmingsplan moet besluiten om al dan niet een exploitatieplan vast te stellen. Hoofdreutel is dat een exploitatieplan moet worden vastgesteld bij elk bestemmingsplan. Er zijn echter uitzonderingen. Het is mogelijk dat uw raad verklaart dat met betrekking tot een bestemmingsplan geen exploitatieplan wordt vastgesteld indien het verhaal van kosten van de grondexploitatie anderszins is verzekerd of het stellen van nadere eisen en regels niet noodzakelijk is.

De gemeentelijke kosten zijn beperkt tot de ambtelijke kosten, welke worden verhaald middels de gemeentelijke legesverordening. In het voorliggende geval is een exploitatieovereenkomst gesloten tussen initiatiefnemer en de gemeente Hardenberg. In deze overeenkomst is het risico van planschade opgenomen, zodat het kostenverhaal voor de gemeente volledig is verzekerd. Hiermee is het kostenverhaal anderszins verzekerd en is op grond van artikel 6.12 Wro geen exploitatieplan nodig.

Gevolgde procedure

Notitie R&D

Het voornemen om een MER op te stellen en de "Concept-Notitie Reikwijdte en detailniveau Plan MER", is op 8 december 2010 ingediend en heeft vanaf 13 januari 2011 tot en met 23 februari 2011 ter inzage gelegen. Een ieder kon hier een zienswijze over indienen en diverse instanties zijn om advies gevraagd. De ingekomen adviezen en reacties zijn in behandeling genomen door ons college en uw raad op 21 juni 2011. Ons college en uw raad hebben vervolgens gezamenlijk een advies uitgebracht aan initiatiefnemer over de te onderzoeken onderwerpen in het MER. Normaal gesproken loopt een MER-procedure gelijktijdig op met een bestemmingsplanprocedure, het MER wordt dan gelijktijdig opgesteld met het bestemmingsplan en daarna met een bestemmingsplan ter inzage gelegd en vastgesteld door uw raad. In dit specifieke geval is ervoor gekozen door uw raad het MER eerst op te stellen, ter inzage te leggen (als extra inspraakronde) en voor te leggen aan ons college en uw raad met de vraag of er een bestemmingsplanprocedure voor het initiatief mag worden opgestart.

Concept MER

Het "Milieu Effect Rapportage (MER) Vleeskuikenhouderij Verlengde Elfde Wijk 8 te Dedemsvaart" heeft vanaf donderdag 26 april 2012 gedurende 6 weken in concept ter inzage gelegen. De laatste dag van de termijn was woensdag 6 juni 2012. Een ieder kon een zienswijze indienen, hiervan hebben 23 personen/instanties gebruik gemaakt. Ook zijn diverse partijen rechtstreeks aangeschreven. De Commissie m.e.r. en de instanties/personen die eerder een advies of zienswijze hebben ingediend zijn opnieuw geconsulteerd. Naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen en de adviezen van de Commissie m.e.r. is het MER twee keer aangevuld. Dit is gebruikelijk in een dergelijke procedure. Wij hebben de Commissie m.e.r. gevraagd het MER te toetsen en ons te adviseren over de verdere besluitvorming, hierbij ook rekening houdend met de in een eerder stadium ingediende zienswijzen. De Commissie m.e.r. heeft het aangevulde MER in zijn algemeenheid goedgekeurd. Op 15 oktober 2013 heeft uw raad kennis genomen van de aangevulde MER, het ontwerp bestemmingsplan, de ingekomen zienswijzen en de gemeentelijke reactie op deze zienswijzen. Vervolgens is het volgende besloten:

- de gemeentelijke reactie op de zienswijzen over te nemen en hierover de indieners te informeren;
- voor de verdere procedure de coördinatieprocedure van artikel 3.30 Wro van toepassing te verklaren;
- de formele procedures te starten door ter inzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan en het (aangevulde) MER en de ontwerp-omgevingsvergunning;

Coördinatie besluiten

Uw raad heeft op 15 oktober 2013 besloten de gemeentelijke coördinatieprocedure toe te passen. Deze regeling maakt het mogelijk om de procedure voor de omgevingsvergunning en het bestemmingsplan te combineren. Dit betekent dat de voorbereiding, bekendmaking en vaststelling van de besluiten worden gebundeld. Tegen de vaststelling van de besluiten (het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning) dient in één keer beroep te worden ingesteld bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

In de uitspraak van het hoger beroep (Uitspraak 201309707/1/A4, d.d. 11 juni 2014) door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State tegen de uitspraak van de rechtbank Overijssel (Uitspraak in zaak nr. 13/153, d.d. 10 september 2013) is bepaald dat het besluit van Gedeputeerde Staten van Overijssel omtrent de Waterwetvergunning gecoördineerd moet worden met het besluit van de gemeente Hardenberg op de aanvraag omgevingsvergunning. Uw raad is hierover geïnformeerd in het Bestuurlijk behandelvoorstel 1050920 "Beantwoording schriftelijke vraag GroenLinks over de Waterwetvergunning Verlengde Elfde Wijk 8 Dedemsvaart". Door de vernietiging van de Waterwetvergunning in Hoger Beroep door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, worden de omgevingsvergunning en de Waterwetvergunning zowel inhoudelijk als procedureel over en weer met elkaar gecoördineerd. Omdat de omgevingsvergunning ook gecoördineerd is met het bestemmingsplan, gaat het hier dus om een dubbele coördinatie. De omgevingsvergunning is inhoudelijk en procedureel gecoördineerd met het bestemmingsplan, verlening wordt gedaan door ons college. De omgevingsvergunning is tevens inhoudelijk en procedureel gecoördineerd met de Waterwetvergunning die wordt verleend door GS van Overijssel.

Communicatie /Ter inzage legging

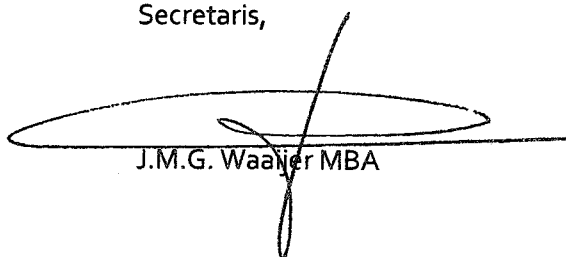
Vanaf woensdag 29 januari 2014 heeft het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Avereerst, Verlengde Elfde Wijk 8 Dedemsvaart, met de opgestelde milieueffectrapportage en de ontwerpbeschikking omgevingsvergunning (onderdeel bouwen en milieu) gedurende 6 weken ter inzage gelegen. De laatste dag van de termijn was dinsdag 11 maart 2014. Een ieder kon een zienswijze indienen. Van deze mogelijkheid is gebruik gemaakt door 7 indieners. De zienswijzen worden in het bijgevoegde zienswijzenverslag behandeld en voorzien van een reactie. De zienswijzen zijn binnen de daarvoor gestelde termijn verzonden en kunnen als tijdig ingediend worden aangemerkt. De ingekomen zienswijzen geven geen aanleiding om het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen. Naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen zijn er wel enkele marginale (al dan niet ambtelijke) veranderingen in de toelichting aangebracht en is een voorschrift opgenomen in de omgevingsvergunning. Het bestemmingsplan met het Milieueffectrapport kan ongewijzigd worden vastgesteld door uw raad. Ons college verleent vervolgens de omgevingsvergunning (onderdeel bouw en milieu) en GS van Overijssel de Waterwetvergunning. Vervolgens worden het vastgestelde plan, de omgevingsvergunning en de Waterwetvergunning tegelijkertijd ter inzage gelegd voor de beroepsfase.

Bijlagen

- Vaststellingsbesluit
- Vast te stellen bestemmingsplan Buitengebied Avereerst, Verlengde Elfde Wijk 8 Dedemsvaart incl. bijlagen, waaronder het aangevulde Milieueffectrapport
- Zienswijzenverslag incl. bijlagen, waaronder de ingekomen zienswijzen
- Adviezen Commissie m.e.r.
- Brief d.d. 14 juni 2013 van de staatssecretaris aan de Tweede Kamer aangaande het kabinetsstandpunt inzake omvang intensieve veehouderij en schaalgrootte.
- Advies Gezondheidsraad "Gezondheidsrisico's rond Veehouderijen"
- Brief d.d. 8 april 2014 van het Ministerie van Economische Zaken (Directoraat-generaal Agro Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn), onderwerp Veehouderij en volksgezondheid.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Hardenberg,

Secretaris,

J.M.G. Waaijer MBA

Burgemeester,

P.H. Snijders

Raadsbesluit

Zaaknummer: 1062872
Documentnummer: 1062939

Onderwerp: Vaststellen bestemmingsplan en MER Buitengebied Avereest, Verlengde Elfde Wijk 8 Dedemsvaart (Uitbreiding Vleeskuikenhouderij).

De raad van de gemeente Hardenberg;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 5 augustus 2014 ;

Overwegende dat:

Het ontwerp van het bestemmingsplan " Buitengebied Avereest, Verlengde Elfde Wijk 8 Dedemsvaart " met de daarbij behorende bijlagen en het MER vanaf 29 januari 2014 gedurende zes weken voor een ieder ter inzage heeft gelegen en een ieder tijdens deze termijn schriftelijk of mondeling een zienswijze kenbaar kon maken;

van deze mogelijkheid gebruik is gemaakt door 7 indieners;

Gelet op het bepaalde in artikel 3.8, lid i, sub e van de Wet ruimtelijke ordening;

Besluit:

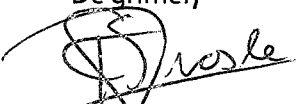
Met overname van de motivering vervat in het voorstel van burgemeester en wethouders:

1. te reageren op de ingediende zienswijzen zoals voorgesteld;
2. het bestemmingsplan " Buitengebied Avereest, Verlengde Elfde Wijk 8 Dedemsvaart " ongewijzigd vast te stellen. Overeenkomstig de bij dit besluit behorende kaarten, toelichting en regels en overeenkomstig de verbeelding in digitale vorm, zoals vervat in NLIMRO.0160.0000BP00188-VGo1;
3. geen exploitatieplan vast te stellen, omdat het verhaal van de kosten van de grondexploitatie over de in het plan begrepen gronden anderszins verzekerd is.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Hardenberg d.d. 2 september 2014.

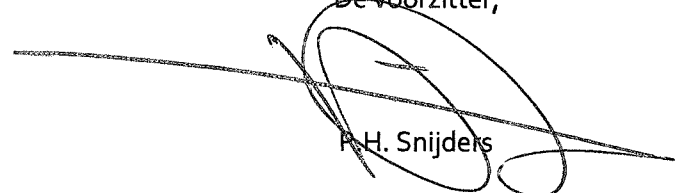
De raad voornoemd,

De griffier,

F.G.S. Droste

De voorzitter,

P.H. Snijders

Uitspraak 201408528/2/R1

ECLI	ECLI:NL:RVS:2019:2349
Datum uitspraak	10 juli 2019
Inhoudsindicatie	Bij tussenuitspraak van 13 januari 2016, ECLI:NL:RVS:2016:57, heeft de Afdeling zowel in het besluit van de raad tot vaststelling van het bestemmingsplan "Buitengebied Avereest, [locatie] Dedemsvaart" als in het besluit van het college tot het verlenen van een omgevingsvergunning voor het veranderen van een vleeskuikenbedrijf aan de [locatie] te Dedemsvaart, gemeente Hardenberg, een gebrek geconstateerd. Ten aanzien van dit laatste besluit heeft de Afdeling het college opgedragen het gebrek te herstellen. De tussenuitspraak is aangehecht.

Volledige tekst

201408528/2/R1.

Datum uitspraak: 10 juli 2019

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak in het geding tussen:

1. de Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A. (hierna: MOB), gevestigd te Nijmegen,
2. [appellante sub 2], alsmede haar [vennoot], gevestigd onderscheidenlijk wonend te Stegeren, gemeente Ommen (hierna tezamen en in enkelvoud: [appellante sub 2]),
appellanten,

en

de raad van de gemeente Hardenberg en het college van burgemeester en wethouders van Hardenberg,

verweerders.

Procesverloop

Bij tussenuitspraak van 13 januari 2016, [ECLI:NL:RVS:2016:57](#), heeft de Afdeling zowel in het besluit van de raad tot vaststelling van het bestemmingsplan "Buitengebied Avereest, [locatie] Dedemsvaart" als in het besluit van het college tot het verlenen van een omgevingsvergunning voor het veranderen van een vleeskuikenbedrijf aan de [locatie] te Dedemsvaart, gemeente Hardenberg, een gebrek geconstateerd. Ten aanzien van dit laatste besluit heeft de Afdeling het college opgedragen het gebrek te herstellen. De tussenuitspraak is aangehecht.

Bij brief van 16 maart 2016 heeft het college laten weten op welke wijze het gebrek volgens hem is hersteld.

Partijen zijn in de gelegenheid gesteld hierover een zienswijze naar voren te brengen. MOB en [appellante sub 2] hebben van deze mogelijkheid gebruik gemaakt.

Op verzoek van de Afdeling heeft het college nadere stukken ingediend. Daarop heeft MOB schriftelijk gereageerd.

Naar aanleiding van de bij uitspraken van 17 mei 2017, [ECLI:NL:RVS:2017:1259](#) en [ECLI:NL:RVS:2017:1260](#), door de Afdeling gestelde prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft de Afdeling partijen bericht dat de behandeling van deze zaak wordt aangehouden in afwachting van het antwoord van het Hof.

Het Hof heeft de vragen beantwoord bij arrest van 7 november 2018, [ECLI:EU:2018:882](#). Partijen zijn in de gelegenheid gesteld over de gevolgen van het arrest voor deze zaak een zienswijze naar voren te brengen. MOB en [appellante sub 2], het college en hebben van deze mogelijkheid gebruik gemaakt.

Met toepassing van artikel 8:57, tweede lid, aanhef en onder c, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb), heeft de Afdeling bepaald dat een tweede onderzoek ter zitting achterwege blijft en heeft zij het onderzoek gesloten.

Overwegingen

1. In de tussenuitspraak heeft de Afdeling onder 7.1 overwogen dat de raad niet zorgvuldig heeft gehandeld door in artikel 3, leden 3.2.3, onder d, 3.3.2, 3.3.5 en 3.3.6 van de planregels te verwijzen naar lid 3.2.3, onder e, terwijl die bepaling niet bestaat. Het besluit van de raad tot vaststelling van het bestemmingsplan verdraagt zich in verband daarmee niet met artikel 3:2 van de Awb. De beroepen van MOB en [appellante sub 2] zijn gegrond voor zover deze zich tegen dit besluit richten. Het besluit dient in zoverre te worden vernietigd.

Met betrekking tot dit gebrek bestaat aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, derde lid, aanhef en onder b, van de Awb op na te melden wijze zelf in de zaak te voorzien en te bepalen dat deze uitspraak in zoverre in de plaats treedt van het bestreden besluit. Uit een oogpunt van rechtszekerheid en gelet op artikel 1.2.3 van het Besluit ruimtelijke ordening, ziet de Afdeling aanleiding de raad op te dragen de hierna in de beslissing nader aangeduide onderdelen van deze uitspraak binnen vier weken na verzending van de uitspraak te verwerken in het elektronisch vastgestelde plan dat te raadplegen is op de landelijke voorziening, www.ruimtelijkeplannen.nl.

2. Verder heeft de Afdeling in de tussenuitspraak onder 9.4 overwogen dat ingevolge artikel

47b van de Natuurbeschermingswet 1998 (hierna: de Nbw 1998) zoals die wet indertijd luidde, een verklaring van geen bedenkingen van het college van gedeputeerde staten van Overijssel noodzakelijk was. Door de omgevingsvergunning te verlenen zonder dat een dergelijke verklaring was afgegeven, heeft het college van burgemeester en wethouders in strijd met laatstgenoemd artikel gehandeld, aldus de tussenuitspraak.

3. Gelet op hetgeen is overwogen in de tussenuitspraak, is het beroep van MOB ook gegrond voor zover het is gericht tegen het besluit van het college van burgemeester en wethouders tot verlening van de omgevingsvergunning. Dit besluit dient wegens strijd met artikel 47b van de Nbw 1998 (oud) te worden vernietigd.

Voor zover het beroep van [appellante sub 2] tegen dit besluit is gericht, leidt dit echter niet tot vernietiging van het besluit en is het ongegrond. Daartoe wordt overwogen dat, zoals vermeld in de tussenuitspraak, artikel 47b van Nbw 1998 kennelijk niet strekt tot bescherming van zijn belangen. Dit betekent dat artikel 8:69a van de Awb zich ertegen verzet om het besluit op het beroep van [appellante sub 2] te vernietigen. Voor zover [appellante sub 2] in zijn zienswijze heeft betoogd dat het desbetreffende oordeel onjuist is, wordt opgemerkt dat behoudens zeer uitzonderlijke gevallen niet kan worden teruggekomen van een in de tussenuitspraak gegeven oordeel. In hetgeen [appellante sub 2] op dit punt naar voren heeft gebracht, kan geen grond worden gevonden voor de conclusie dat zich een zeer uitzonderlijk geval voordoet. Daarbij is in aanmerking genomen dat, zoals [appellante sub 2] zelf ook stelt, reeds in de procedure die heeft geleid tot de tussenuitspraak is aangevoerd dat hij soms werkzaamheden verricht in het betrokken natuurgebied. Voorts was de Afdeling ten tijde van de tussenuitspraak bekend met haar door [appellante sub 2] genoemde uitspraak. Deze aspecten zijn dan ook bij het desbetreffende oordeel in de tussenuitspraak betrokken.

4. De Afdeling ziet aanleiding om te bezien of grond bestaat met toepassing van artikel 8:72, derde lid, aanhef en onder a, van de Awb te bepalen dat de rechtsgevolgen van het besluit van het college van burgemeester en wethouders in stand blijven.

5. In de tussenuitspraak is onder 13 overwogen dat op 1 juli 2015 de wet tot wijziging van de Natuurbeschermingswet 1998 (programmatische aanpak stikstof), het Besluit grenswaarden programmatische aanpak stikstof en de Regeling programmatische aanpak stikstof in werking zijn getreden. In verband daarmee diende het college volgens de tussenuitspraak allereerst na te gaan of ook onder deze nieuwe regelgeving een vergunningplicht dan wel noodzaak van een verklaring van geen bedenkingen geldt.

6. Het college heeft zich in zijn brief van 16 maart 2016 op het standpunt gesteld dat onder de nieuwe regelgeving geen vergunning dan wel verklaring van geen bedenkingen meer is vereist, omdat de wijziging van de inrichting valt onder de uitzondering op de vergunningplicht voor activiteiten die stikstofdepositie veroorzaken die een bepaalde grens- of drempelwaarde niet overschrijden. In dit geval kan volgens het college worden volstaan met een melding. Een dergelijke melding is op 23 februari 2016 namens [belanghebbende] bij het college van gedeputeerde staten van Overijssel gedaan, aldus het college van burgemeester en wethouders.

7. MOB heeft zich in haar zienswijze gekeerd tegen de overweging in de tussenuitspraak dat indien het college wijzigingen of aanvullingen aanbrengt, afdeling 3.4 van de Awb niet hoeft te worden toegepast. Het college heeft echter geen wijzigingen of aanvullingen aangebracht, doch heeft volstaan met de stelling dat geen vergunning dan wel verklaring van geen bedenkingen meer is vereist. Derhalve hoeft het hier bedoelde betoog van MOB en [appellante sub 2] geen verdere bespreking.

8. Voorts heeft MOB in haar zienswijze betoogd dat artikel 6 van de richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206; ook wel: de Habitatrichtlijn) in de weg staat aan de uitzondering op de vergunningplicht voor activiteiten die stikstofdepositie veroorzaken die een bepaalde grens- of drempelwaarde niet overschrijden.

9. Bij uitspraak van 29 mei 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:1603](#), heeft de Afdeling, in vervolg op het arrest van het Hof van 7 november 2018, een oordeel gegeven over het Programma Aanpak Stikstof 2015-2021 (PAS) en de daarop gebaseerde regelgeving. In die uitspraak wordt onder 33 tot en met 33.3 aandacht geschonken aan de aanvaardbaarheid van de uitzondering op de vergunningplicht voor activiteiten die stikstofdepositie veroorzaken die een bepaalde grenswaarde niet overschrijden. Overwogen is dat de vastgestelde grenswaarde onverbindend is en dat dit betekent dat activiteiten die met toepassing van de uitzondering op de vergunningplicht zonder vergunning zijn gerealiseerd of verricht, alsnog vergunningplichtig zijn en dat dit ook geldt voor activiteiten waarvoor de meldingsplicht gold.

De Afdeling is, gelet daarop, van oordeel dat ook in dit geval de vergunningplicht onverkort is blijven gelden. Nu niet is gebleken dat alsnog een verklaring van geen bedenkingen is afgegeven, moet het ervoor worden gehouden dat een vergunning als hier bedoeld ontbreekt. Dit betekent dat het gebrek dat in de tussenuitspraak is geconstateerd in het besluit van het college van burgemeester en wethouders, niet is hersteld. Derhalve bestaat geen grond om te bepalen dat de rechtsgevolgen van dat besluit in stand blijven.

10. De raad en het college van burgemeester en wethouders dienen op na te melden wijze tot vergoeding van de proceskosten te worden veroordeeld. Naar het oordeel van de Afdeling moeten de beroepen van MOB en van [appellante sub 2] daarbij worden beschouwd als samenhangende zaken als bedoeld in artikel 3 van het Besluit proceskosten bestuursrecht. Voorts komen de door [appellante sub 2] geclaimde kosten voor de inzet van een deskundige op waterkundig gebied niet voor vergoeding in aanmerking. Bij dat oordeel is van belang dat de op dat aspect betrekking hebbende beroepsgronden blijkens de tussenuitspraak falen.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

I. verklaart het beroep van de Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A. gegrond;

II. verklaart het beroep van [appellante sub 2], alsmede van haar [vennoot], voor zover dit is gericht tegen het besluit van de raad van de gemeente Hardenberg van 2 september 2014 tot vaststelling van het bestemmingsplan "Buitengebied Avereest, [locatie] Dedemsvaart", gegrond;

III. vernietigt het besluit van de raad van de gemeente Hardenberg van 2 september 2014 tot vaststelling van het bestemmingsplan "Buitengebied Avereest, [locatie] Dedemsvaart", voor zover in artikel 3, leden 3.2.3, onder d, 3.3.2, aanhef, 3.3.5 en 3.3.6 van de planregels is verwezen naar lid 3.2.3, onder e;

IV. vernietigt het besluit van het college van burgemeester en wethouders van Hardenberg van 2 september 2014 tot het verlenen van een omgevingsvergunning voor het veranderen van een vleeskuikenbedrijf aan de [locatie] te Dedemsvaart, gemeente Hardenberg;

V. bepaalt dat in het onder III bedoelde besluit artikel 3, leden 3.2.3, onder d, 3.3.2, aanhef, 3.3.5 en 3.3.6 van de planregels aldus komt te luiden dat niet wordt verwezen naar lid 3.2.3, onder e, maar naar lid 3.2.3, onder c;

VI. bepaalt dat deze uitspraak wat onderdeel V betreft in de plaats treedt van het onder III bedoelde besluit;

VII. draagt de raad van de gemeente Hardenberg op om binnen vier weken na verzending van deze uitspraak ervoor zorg te dragen dat de hiervoor vermelde onderdelen III, V en VI worden verwerkt in het elektronisch vastgestelde plan dat te raadplegen is op de landelijke voorziening, www.ruimtelijkeplannen.nl;

VIII. verklaart het beroep van [appellante sub 2], alsmede haar [vennoot], voor zover dit is gericht tegen het besluit van het college van burgemeester en wethouders van Hardenberg van 2 september 2014 tot het verlenen van een omgevingsvergunning voor het veranderen van een vleeskuikenbedrijf aan de [locatie] te Dedemsvaart, gemeente Hardenberg, ongegrond;

IX. veroordeelt de raad van de gemeente Hardenberg en het college van burgemeester en wethouders van Hardenberg gezamenlijk tot vergoeding van bij de Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A. in verband met de behandeling van het beroep opgekomen proceskosten tot een bedrag van in totaal € 768,00 (zegge: zevenhonderdachtenzestig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand, en de raad van de gemeente Hardenberg tot vergoeding van bij [appellante sub 2], alsmede haar [vennoot], in verband met de behandeling van het beroep opgekomen proceskosten tot een bedrag van eveneens € 825,02 (zegge: achthonderdvijfentwintig euro en twee cent), waarvan € 768,00 is toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand, wat [appellante sub 2] en [vennoot] betreft met dien verstande dat bij betaling van genoemd bedrag aan één van hen het bestuursorgaan aan zijn betalingsverplichting heeft voldaan;

X. gelast dat de raad van de gemeente Hardenberg en het college van burgemeester en wethouders van Hardenberg gezamenlijk aan de Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A. het door haar voor de behandeling van het beroep betaalde griffierecht ten bedrage van in totaal € 328,00 (zegge: driehonderdachtentwintig euro) vergoeden en dat de raad van de gemeente Hardenberg aan [appellante sub 2], alsmede haar [vennoot], het door hen voor de behandeling van het beroep betaalde griffierecht ten bedrage van eveneens € 328,00 (zegge: driehonderdachtentwintig euro) vergoedt, wat [appellante sub 2] en [vennoot] betreft met dien verstande dat bij betaling van genoemd bedrag aan één van hen het bestuursorgaan aan zijn betalingsverplichting heeft voldaan.

Aldus vastgesteld door mr. J.A.W. Scholten-Hinloopen, voorzitter, en mr. G.T.J.M. Jurgens en mr. F.D. van Heijningen, leden, in tegenwoordigheid van mr. C. Sparreboom, griffier.

w.g. Scholten-Hinloopen w.g. Sparreboom
voorzitter griffier

Uitgesproken in het openbaar op 10 juli 2019

195.